

ΠΡΟΣ ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΕΝΣΤΑΣΗ ΑΝΤΙΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

(κατ' άρθρο 100 του Κανονισμού της Βουλής)

ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ

«Ρυθμίσεις για την αντιμετώπιση των πολυεπίπεδων επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στους τομείς: α) της διαχείρισης υδάτων, β) της διαχείρισης και προστασίας των δασών, γ) της αστικής ανθεκτικότητας και πολιτικής, δ) της καταπολέμησης της αυθαίρετης δόμησης, ε) της ενεργειακής ασφάλειας»

Οι βουλευτές του ΣΥ.ΡΙΖ.Α. που υπογράφουμε, **προβάλλουμε ένσταση και αντιρρήσεις λόγω αντισυνταγματικότητας των Άρθρων 3 - 13 του Κεφαλαίου Α' " ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΥΔΑΤΩΝ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ του Α' Μέρους " ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΥΔΑΤΩΝ" του παρόντος σχεδίου νόμου.**

Με τις προτεινόμενες διατάξεις των άρθρων 3-13 του σχεδίου νόμου, το Υπουργείο Περιβάλλοντος, **προκειμένου να αντιμετωπιστεί η κλιματική αλλαγή, που έχει ως επακόλουθο την εμφάνιση έκτακτων καιρικών φαινομένων, με καταστροφικές συνέπειες, καθιστώντας δυσχερή την καθημερινότητα των πολιτών και οδηγώντας στην επιτακτική ανάγκη προστασίας των πολιτών, προκρίνει ως αποτελεσματική λύση την σύσταση νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου με την επωνυμία «Οργανισμός Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας Ανώνυμη Εταιρεία» (Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε.).**

Σκοπός του Οργανισμού θα είναι α) η εκπόνηση στρατηγικής για την προστασία και διαχείριση των υδάτων του Υδατικού Διαμερίσματος

Θεσσαλίας, β) η εποπτεία και επίβλεψη των στρατηγικών σχεδίων και γενικά γ) η επίβλεψη και δραστηριοποίηση γύρω από ζητήματα που αφορούν στη χρήση ύδατος στην ευρύτερη περιοχή της Θεσσαλίας.

Για την εκπλήρωση των σκοπών αυτών, προβλέπεται η δυνατότητα α) να συνάπτει προγραμματικές συμβάσεις με φορείς του δημοσίου τομέα και τους Ο.Τ.Α. καθώς β) και να εποπτεύει την καλή κατάσταση και την απρόσκοπτη λειτουργία των αντιπλημμυρικών και αντιστραγγιστικών έργων, και του δικτύου άρδευσης μέσω της διενέργειας ελέγχων και της επιβολής προστίμων στους παραβάτες.

Τα έννομα αγαθά που χρήζουν προστασίας, δια των προτεινόμενων διατάξεων, είναι αφενός η προστασία και διαχείριση των υδάτων της Θεσσαλίας, ενός διαμερίσματος, όπου το νερό αποτελεί κύριο μοχλό ανάπτυξης της αγροτικής οικονομίας, αφετέρου, χρήζουν ειδικής προστασίας τα θεμελιώδη συνταγματικά δικαιώματα της Ζωής, της Υγείας, της Ασφάλειας, της Περιουσίας από τους κινδύνους των ακραίων καιρικών φαινομένων, εξαιτίας της κλιματικής αλλαγής.

Πρόκειται για ύψιστης σημασίας κοινωνικά αγαθά, άμεσα προστατευόμενα από τις συνταγματικές διατάξεις των άρθρων 2 παρ. 1, 5 παρ. 1 & παρ. 5, 21§3 & 22 του Συντάγματος.

Ειδικότερα, αναφορικά με την διαχείριση των υδάτων στην Θεσσαλία, την διαμόρφωση της υδατικής πολιτικής και την διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας εξαιτίας της κλιματικής αλλαγής, δεδομένου, ότι πρόκειται για αγαθά κοινής ωφέλειας, σύμφωνα με την νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, οι αποφάσεις επί αυτών, δεν πρέπει να απομακρύνονται από το Κράτος και να ανατίθενται στην αποκλειστική αρμοδιότητα της δημιουργούμενης Ανώνυμης Εταιρίας. Διότι, με τον τρόπο αυτό χάνεται ο χαρακτήρας του ύδατος ως κοινωνικού αγαθού, απαραίτητου για την ζωή και την υγεία των πολιτών και επίσης χάνεται ο χαρακτήρας των

εννόμων αγαθών της ζωής, της υγείας, της περιουσίας, ως συνταγματικά προστατευόμενων αγαθών, που τελούν υπό την υποχρέωση του Κράτους, καθόσον , η ευθύνη της διαμόρφωσης πολιτικής αποτροπής των κινδύνων πλημμυρών, είναι άμεσα συνυφασμένη με την ζωή, την υγεία και την περιουσία των πολιτών, επομένως, είναι συνταγματικά μη ανεκτή η αποξένωση του Κράτους.

Όμως , σύμφωνα με όσα έχουν κριθεί από την Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας (1906/2014, 190-191/2022), για την εξασφάλιση της υγείας των πολιτών που επιτάσσει το Σύνταγμα στα άρθρα 5 παρ.5 και 21παρ. 3, δεν νοείται παρά μόνο **άμεσος κρατικός έλεγχος επί της Α.Εμ, ο οποίος δεν μπορεί να υποκατασταθεί με την απλή εποπτεία μέσω του αρμόδιου Υπουργείου.**

Το κράτος ανεπίτρεπτα παραδίδει στον Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε τις αρμοδιότητές του, ήτοι ρυθμιστικές, κανονιστικές, αδειοδοτικές, κυρωτικές, τιμολογιακές, οι οποίες **κατά το Σύνταγμα του ανήκουν αποκλειστικά. (άρθρα 5 παρ.5 και 21 παρ. 3).**

Σύμφωνα με προγενέστερη έκθεση της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής των Ελλήνων, «(...) η παροχή υπηρεσιών κοινής ωφελείας, δεν συνιστά δραστηριότητα αναπόσπαστη από τον πυρήνα της κρατικής εξουσίας (...)» (ΣτΕ 1906/2014 Ολομ). «[και] δύναται να ανατίθεται σε δημόσια επιχείρηση υπό μορφή Ανώνυμης Εταιρείας, όπως εν προκειμένω, η οποία παρέχει υπηρεσίες κοινής ωφέλειας απολύτως ζωτικής σημασίας (...), υπό την εγγύηση του συνταγματικώς επιβεβλημένου ελέγχου της Α.Ε από το Ελληνικό Δημόσιο. Ο δε έλεγχος δεν επιτρέπεται να διενεργείται απλώς με την άσκηση εποπτείας του Κράτους επ' αυτής, αλλά συγχρόνως και διά του μετοχικού της κεφαλαίου, (...) (ΣτΕ 190, 191/2022 Ολομ. Βλ., επίσης, ΣτΕ 1223-1224/2020 7μ. παραπεμπτικές στην Ολομέλεια), και διά της άσκησης αποφασιστικών αρμοδιοτήτων από το Δημόσιο.

Ενόψει των ανωτέρω παραδοχών και συνταγματικών επιταγών, τίθεται εν προκειμένω σε ευθεία αντίθεση με αυτές, η ίδρυση και λειτουργία του

“Ο.Δ.Υ.Θ Α.Ε”, κατά τον προβλεπόμενο με το σχέδιο νόμου τρόπο και ειδικότερα:

Α. Στο άρθρο 2 προβλέπεται ότι ο Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. λειτουργεί χάριν του δημόσιου συμφέροντος **σύμφωνα με τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας, υπό την εποπτεία του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με την επιφύλαξη της εποπτείας του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. ως προς τα δίκτυα εγγείων βελτιώσεων, την οποία ασκεί ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, καθώς και της εποπτείας του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. ως προς τα αντιπλημμυρικά έργα, την οποία ασκεί ο Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών.**

Όμως, η εν λόγω διάταξη αντιβαίνει στην Αρχή του συνταγματικώς επιβεβλημένου ελέγχου της Α.Ε από το Ελληνικό Δημόσιο, καθώς ο έλεγχος δεν επιτρέπεται να διενεργείται απλώς με την άσκηση εποπτείας του Κράτους επ’ αυτής.

Β. Οι εξ ολοκλήρου μεταβιβαζόμενες με τον παρόν σχέδιο νόμου αρμοδιότητες προς το Δ.Σ της Α.Ε, δεν συμβαδίζουν και παρεκκλίνουν με την εν λόγω νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, καθώς δεν εξασφαλίζουν τον αναγκαίο έλεγχο της Α.Ε από το Ελληνικό Δημόσιο, **το οποίο δεν διατηρεί καμία αποφασιστική αρμοδιότητα, μεταβιβάζοντας στον Οργανισμό την πλήρη αρμοδιότητα και ευθύνη για την προστασία των ως άνω κοινωνικών αγαθών, και διατηρώντας μόνο την απλή εποπτεία.**

Ειδικότερα, ανατίθεται στον Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. η πλήρης διοίκηση μέσω του Δ.Σ., το οποίο διαμορφώνει τη στρατηγική και την πολιτική ανάπτυξής του, είναι αρμόδιο για κάθε πράξη που αφορά στη διοίκηση, τη διαχείρισή του και την επιδίωξη του σκοπού του, καταρτίζει το στρατηγικό και επιχειρησιακό του σχέδιο, καθορίζει τους μακροπρόθεσμους βασικούς στόχους για την εκπλήρωση των σκοπών του Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε., τις μεθόδους πραγματοποίησής τους, τον προσδιορισμό του συνολικού κόστους και του τρόπου

χρηματοδότησης των επιμέρους δράσεων. Ο ΟΔΥΘ μεριμνά για την εκπόνηση του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκάνης Απορροής Ποταμού και του Σχεδίου Διαχείρισης Κινδύνου Πλημμύρας, χορηγεί άδειες χρήσεις ύδατος, μεριμνά για την εκπόνηση Στρατηγικού Σχεδίου Έργων Αντιπλημμυρικής Προστασίας (Master Plan), για τον έλεγχο και τη συντήρηση των αντιπλημμυρικών έργων, καθώς και για την ανάλυση κινδύνου και την προετοιμασία για την αντιμετώπιση καταστάσεων που σχετίζονται με τη διαχείριση των υδάτων, όπως πλημμύρα, ξηρασία ή λειψυδρία,ε) μεριμνά και εκτελεί τις αναγκαίες ενέργειες για τον σχεδιασμό, την κατασκευή, τον έλεγχο, τη συντήρηση, τη διοίκηση και τη λειτουργία των εγγειοβελτιωτικών έργων και των δικτύων ενεργεί και μεριμνά για τη συγκέντρωση και παρακολούθηση του συνόλου των υδρολογικών και μετεωρολογικών δεδομένων του Υδατικού Διαμερίσματος της Θεσσαλίας.

Το Ελληνικό Δημόσιο, μολονότι, θα είναι ο μοναδικός μέτοχος, δεν έχει αποφασιστική εξουσία και αρμοδιότητα για την διαχείριση της Α.Ε, παρά μόνο διατηρεί το δικαίωμα άσκησης εποπτείας, διά των συναρμόδιων Υπουργείων, μη αρκούντος όμως, καθώς ΔΕΝ ΕΞΑΣΦΑΛΙΖΕΤΑΙ μόνο με τη εποπτεία και την κατοχή του μετοχικού κεφαλαίου, η εγγύηση του δημόσιου σκοπού της διασφάλισης στο κοινωνικό σύνολο εκείνων των ζωτικών αγαθών, εν προκειμένω των υδάτων, της ασφάλειας, της ζωής, της υγείας και της ιδιοκτησίας, χωρίς τα οποία δεν υφίστανται οι ομαλοί όροι για την αξιοπρεπή διαβίωση του ανθρώπου και την ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητας και δραστηριότητάς του, που εγγυώνται τα ανωτέρω άρθρα του Συντάγματος.

Το Ελληνικό Δημόσιο μη νόμιμα και παρά τις επιταγές του Συντάγματος, αποξενώνεται από τις ειδικές υποχρεώσεις του, που συνδέονται με την παροχή των ζωτικής σημασίας για το κοινωνικό σύνολο υπηρεσιών, όπως οι υποχρεώσεις αυτές απορρέουν από το Σύνταγμα.

Γ. Σύμφωνα με την προτεινόμενη διάταξη του άρθρου 3, ο Ο.Δ.Υ.Θ. Α.Ε. λειτουργεί χάριν του δημόσιου συμφέροντος σύμφωνα με τους κανόνες της

ιδιωτικής οικονομίας...και διέπεται από τον νόμο 4548/2018 (Α΄ 104),
περί του δικαίου των ανωνύμων εταιρειών.

Κατά παράβαση των συνταγματικών επιταγών, αποξενώνεται το Κράτος από την ειδικές εκ του Συντάγματος υποχρεώσεις του, που συνδέονται με την παροχή ζωτικής σημασίας υπηρεσιών για το κοινωνικό σύνολο και αναθέτει τις υποχρεώσεις αυτές σε μια Ανώνυμη Εταιρία, άρα μια εταιρία του εμπορικού δικαίου, που διέπεται από τον νόμο περί ανωνύμων εταιριών.

Η Νομολογία του ΣΤΕ (ΟΛ 1906/2014), αποφάσισε ότι:

(«[η] δε κατ' ουσίαν μετατροπή της δημοσίας επιχειρήσεως σε ιδιωτική, που λειτουργεί με γνώμονα το κέρδος, καθιστά αβέβαιη τη συνέχεια της εκ μέρους της παροχής προσιτών υπηρεσιών κοινής ωφελείας, και δη υψηλής ποιότητας, η οποία δεν εξασφαλίζεται πλήρως με την κρατική εποπτεία ...»),

Αθήνα, 24 Απριλίου 2024

Οι ενιστάμενοι Βουλευτές

Ζαμπάρας Μιλτιάδης

Παππά Νίκος

Κόκκαλης Βασίλης